

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی تلفظ ضمیرهای انعکاسی در فارسی گفتاری معیار و گویش بختیاری

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات زبان و گویش های غرب ایران، دوره 7، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

بشیر جم - استادیار گروه زبان انگلیسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران

خلاصه مقاله:

ضمیرهای انعکاسی یا تأکیدی مفرد و جمع در زبان فارسی از پیوند تکواژ خود با ضمیرهای پیوسته که جزء پیوست‌ها هستند، ساخته می‌شوند. پژوهش حاضر تلفظ ضمیرهای انعکاسی در فارسی گفتاری معیار و گویش بختیاری را به‌مثابه دو گونهٔ زبان فارسی در چارچوب نظریهٔ بهینگی (پیرینس و اسمولنسکی، 2004/1993) به تحلیل تطبیقی می‌کند. هدف نوشتار پیش رو معرفی فرایندها و محدودیت‌های مشترک و متفاوت در تلفظ‌های گوناگون ضمیرهای انعکاسی و تحلیل علت آن‌ها و دست‌یابی به یک رتبه‌بندی دربرگیرندهٔ نهایی از محدودیت‌های مختلف در هریک از این دوگونه بوده است. رتبه‌بندی‌های نهایی تبیین‌کنندهٔ همهٔ تلفظ‌های ضمیرهای انعکاسی در فارسی گفتاری معیار و گویش بختیاری هستند. نتایج این پژوهش نشان داده است که افراشتگی پیش‌خیشومی در ضمیرهای انعکاسی جمع تنها فرایند مشترک بین فارسی گفتاری معیار و گویش بختیاری است؛ نیز علت اصلی تلفظ متفاوت ضمیرهای انعکاسی در گویش بختیاری حذف همخوان /d/ یا واژهٔ خود است که زمینه‌چین فرایند حذف واکهٔ پیوست برای رفع التقای واکه‌ها می‌شود؛ همچنین، دلیل تلفظ همخوان پیوست /as- به [S] یا [s] در مناطق مختلف بختیاری‌نشین تبیین شده است. تحلیل‌های مربوط به گویش بختیاری کمابیش در زمانی است؛ زیرا تغییرات تلفظی ضمیرهای انعکاسی در تاریخ این گویش رخ داده‌اند و امروزه این ضمیرها تلفظ دیگری ندارند.

کلمات کلیدی:

ضمیرهای انعکاسی فارسی، گویش بختیاری، افراشتگی پیش‌خیشومی، لثوی‌شدگی، حذف واج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1161179>

